

CHRISTINE NÖSTLINGER REESCRIU EL 'PINOTXO' DE COLLODI

Un Pinotxo del segle XX

L'escriptora alemanya Christine Nöstlinger ha volgut fer una nova versió d'un clàssic de la literatura infantil. L'intent ha estat adequar el contingut moral del llibre als temps actuals. Els resultats, però, van molt més enllà de la mera adaptació.

Montse Ferrer

Fa poc més de cent anys, el 1881, va néixer a les pàgines d'una revista infantil italiana, *Giornale dei Bambini*, un singular personatge que prompte generacions de xiquets anomenarien Pinotxo. L'autor, Collodi —pseudònim de l'escriptor italià Car-

Christine Nöstlinger i Nikolaus Heidelbach han format equip a l'hora de refer el 'Pinotxo' des d'una nova perspectiva.

lo Lorenzini—, aplegaria dos anys després tots els textos en un llibre, *Le avventure di Pinocchio*, editat per Felipi Paggi el 1883, amb il·lustracions d'E. Mazzanti, encara que el xicot de fusta, tal com el coneixem nosaltres, va quedar definitivament fixat per Attilio Mussino en l'edició de 1911.

Una escriptora alemanya, Christine Nöstlinger, ha escrit ara *Der neue Pi-*

nocchio (El nou Pinotxo), un llibre que ben aviat farà reviscolar l'etern tema: ¿és lícita la reescriptura dels textos clàssics?

Una intenció moral

¿Qui no ha escoltat o llegit en la seua infància les aventures de Pinotxo? Després dels seus inicis com a personatge de revista, Pinotxo es va convertir en l'ídol de la literatura infantil italiana, per a esdevenir amb el temps un personatge universal. Això afavoria les intencions de l'autor. Collodi, alumne també inquiet i impertinent, autodidacte, militar i traductor de contes infantils, va decidir-se a crear Pinotxo amb una evident intenció desmitificadora. Només cal llegir el principi: «Temps era temps... ¡Un rei!... No, això era i no era un tros de fusta.» Però també és cert que hi havia una intenció moral en les seues peripècies, una moralitat que volia ser una ensenyança.

Fer un nou Pinotxo

Quan Christine Nöstlinger es va

plantejar si calia alterar el Pinotxo, reescriure un text clàssic, també va adonar-se que l'estructura moral del text de Collodi havia quedat totalment endarrerida. El problema, doncs, era girar 180 graus el contingut moral del llibre, però només allà on la Nöstlinger veia que quedava perjudicat «el respecte al xicot, a l'ésser humà i als seus drets.»

Per tant, Christine Nöstlinger, novel·lista, poeta i autora de llibres infantils i juvenils, que va ser guardonada el 1984 amb la medalla Hans-Christian Andersen pel conjunt de la seua obra, fa una relectura del *Pinotxo* de Collodi amb ulls actuals, rebutjant el moralisme i la pedagogia del segle XIX. No suporta les desgràcies del personatge creat per l'escriptor italià i s'hi interposa, fa que racionalitze l'obediència cega que demostrava l'antic Pinotxo. Fins i tot li proporciona una amiga, la Fada, que, lluny de la finalitat educativa que tenia en el text de Collodi, simplement l'accepta com és i intenta ajudar-lo.

També les il·lustracions d'Attilio Mussino han sofert una important revisió per part de Nikolaus Heidelbach, molt premiat pels seus dibuixos en llibres infantils. Heidelbach ha aconseguit un personatge més simpàtic, i menys patètic, que, tot i conservar les seues característiques, ens toca més de prop.

Ara, l'editorial Gregal ha publicat les versions catalana i castellana d'aquest nou Pinotxo que ve a revolucionar la visió que tenim d'un curiós personatge infantil esdevingut mite. □